

VLOGA TUTORJA

POSKUS V GIMNAZIJI 2010 - 14

Vida Vidmar, prof.

POSKUS NA VEGOVI LJUBLJANA

- Uvedba novega izbirnega predmeta astronomija v 3. letniku.
- Uvedba tutorstva.
- Povezava z ostalimi projekti in spremljava kompetenčnega načrtovanja kot kroskurikularnega cilja po letnikih (vključitev drugačnega izvajanja OIV).

KDO JE TUTOR?

Učitelj, ki se na poseben način ukvarja z
dijaki tako da:

- skrbi za dijakov napredek (osebni in učni/strokovni),
- pomaga odkrivati področja nadarjenosti,
- motivira dijake za raziskovalno in praktično delo,
- spodbuja in ohranja dijakovo nagnjenje in afiniteto za naravoslovje in tehniko.

CILJI UVEDBE TUTORSTVA

- Preseganje sistema razredništva.
- Razvijanje večjega interesa za naravoslovno-tehniško strokovno področje, nadaljnji študij in poklice z načrtnim delom z dijaki in osebnim zgledom.
- Bolj neposredna skrb za razvoj vsakega posameznega dijaka od vpisa v program oz. prihoda na šolo do konca gimnazijskega šolanja oz. podelitve maturitetnega spričevala.
- Sodelovanje z mentorji raziskovalnih/seminarskih nalog v višjih letnikih in razredniki v začetnih letnikih.
- Spremljava dijaka in razvoja njegovih kompetenc na način vodenja portfolija za dijaka.

KAZALNIKI

- Kazalniki za tutorje so:
 - temeljna strokovna usposobljenost (učitelji naravoslovnih in strokovnih predmetov);
 - dodatna strokovna usposobljenost na psihološko-pedagoškem področju (psihologija učenja, uvajanje kompetenc npr. učenje učenja, komunikacija ...).
- Kazalniki za dijake:
 - dijakov portfolijo kot pokazatelj napredka dijakovih kompetenc in spremljave tutorjevega dela;
 - kvaliteta in kvantiteta raziskovalnih/seminarskih nalog;
 - povečano število dijakov, ki se odločajo za nadaljnji študij na naravoslovno-tehniških fakultetah;
 - vodenje dnevnika posameznih srečanj.

TUTOR - RAZREDNIK

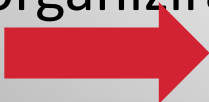
TUTOR- RAZREDNIK

- Organizacijska dela razrednika:
 - formira oddelek ali sodeluje pri njegovem ustvarjanju,
 - zagotavlja koordinacijo učiteljev oddelka,
 - organizira usmerjanje učencev v dodatno vzgojno-izobraževalno delo,
 - organizira razpored učencev pri izven šolskih aktivnostih,
 - sodeluje z upravo in strokovnimi službami,
 - organizira in pripravlja roditeljske sestanke.

TUTOR - RAZREDNIK

- Administrativna dela:
 - vodi in pregleduje dnevnik dela,
 - pripravlja seznam učencev,
 - vnaša podatke v matično knjigo in register matične knjige,
 - izpolnjuje spričevala in izkaze,
 - opravičuje izostanke in vodi njihovo evidenco,
 - piše zapisnike sestankov učiteljskega zbora,
 - poroča o delu oddelka.

TUTOR - RAZREDNIK

- Pedagoško vodenje:
 - animira/organizira kulturno in družabno življenje učencev v oddelku,
 - sodeluje s starši, skrbniki,
 - spremlja in spoznava družinske in socialne razmere učencev,
 - spremlja zdravstveni napredek učencev,
 - spremlja napredek učencev pri pouku in izvenšolskih dejavnostih,
 - izreka vzgojne ukrepe, predlaga pohvale, nagrade,
 - v prvi fazi rešuje vse vzgojne probleme,
 - spremlja, organizira in raziskuje proces formiranja kolektiva učencev.

NALOGE TUTORJA

- Pomaga z nasveti, usmerjanjem za doseganje boljših rezultatov, napredovanjem v višji letnik.
- Vodi delavnice za načrtovanje strategij za učenje učenja, socialnih veščin in spretnosti in vodenje kariere.
- Skrbi za vključenost dijakov v interesne dejavnosti.
- Skupaj z mentorji skrbi za napredek na področju raziskovalne dejavnosti, razvoja timskega dela na naravoslovno-tehniškem področju, vključevanja dijakov v dejavnosti za nadarjene dijake.

ODNOS TUTOR - DIJAK

- Izbira na osnovi spoznavnega srečanja izven šole (šola v naravi, spoznavna srečanja, tabori).
- Seznanjanje z osebnimi lastnostmi dijakov, ustvarjanje medsebojnega zaupanja, učenje sodelovanja in dela v skupini - delavnice.
- Dajanje pozitivnih povratnih informacij, sodelovanje pri izdelavi portfolia dijaka, kariernega vodenja.

DELO PO LETNIKIH SPREMLJAVA KROSKURIKULARNIH CILJEV

- 1. letnik: socialne veščine, učenje učenja, močna in šibka področja.
- 2. letnik: motivacija za raziskovalna področja, sposobnost dela in učenja v skupini, učenje kognitivnih strategij, samokontrola lastnega dela in napredka.

DELO PO LETNIKIH SPREMLJAVA KROSKURIKULARNIH CILJEV

- 3. letnik: veščine zbiranja informacij, možnosti nadaljnjega izobraževanja, podrobnejše spoznavanje metodologije dela na naravoslovno-tehniškem področju; praktično-raziskovalno delo v podjetjih (mednarodni projekti).
- 4. letnik: seznanijo se s kompleksnejšimi nalogami na področju interdisciplinarnega raziskovanja, rešujejo v timih tudi v povezavi z mentorji s fakultet.

LETNI IZVEDBENI NAČRT, SKUPNE IN INDIVIDUALNE PRIPRAVE

- Program tutorstva: opredelitev koncepta, ciljev, kazalnikov na ravni šole.
- Letni načrt za izvajanje tutorstva po letnikih: 1. – 3. letnik (kompetenčno načrtovanje krokurikularnih ciljev, dejavnosti, drugačnega izvajanja OIV).
- Načrt kurikularnih povezav za posamezno dejavnost (spoznavni in športno-naravoslovni tabori; [mednarodne izmenjave razredov](#) in [mednarodni projekti](#); mednarodne ekskurzije; [astronomski tabori](#); dnevi astronomije, obiskov [tujih veleposlaništev](#) s predstavitvijo njihove kulture, podjetij in delavnice v povezavi in načinom izvajanja skupaj s [fakultetnimi učitelji](#)).

SPREMLJAVA DIJAKOVEGA NAPREDKA

- Deloma (elektronski) portfolio kot mapa dosežkov dijaka.
- Spremljava kvalitete izvedbe posameznih dejavnosti (vprašalniki, ankete, intervjuji, pogovori v tutorskih skupinah).
- Spremljava dela z mentorji na fakultetah in pri raziskovalni dejavnosti v podjetjih (kvaliteta raziskovalnih in seminarskih nalog).
- Spremljava razvoja kompetence po posameznih letnikih (kvantitativna bolj kot kvalitativna).
- Spremljava vpisa na naravoslovno-tehniške fakultete in spremljava uspešnosti študija.

SLABOSTI IN NJIHOVO ODPRAVLJANJE

- Finančna podlaga za tako delo: predvidena 2 tutorja in razrednik (do 10 dijakov na tutorja).
- Prostovoljno vključevanje dijakov v tutorske skupine: izbira otežuje spremljavo nekaterih dijakov; nasprotja z zahtevami staršev.
- Nepotrebno tutorstvo v 4. letniku, bolj mentorstvo za priprave na maturo.
- Težave pri skupnem načrtovanju posameznih učiteljev v letniku, ki niso vključeni v tutorski tim.
- Slabosti pri postavljanju tutorskih timov: slabše sodelovanje med posamezniki – razred ne deluje kot celota.
- Organizacija dejavnosti v domeni tutorjev – potrebna spremljava vodstva.

- *Učna uspešnost je v vseh treh letnikih gimnazije višja kot v preteklih letih po ocenah tutorjev (rezultati ob koncu pouka in primerjava s preteklimi leti na zaključni ocenjevalni konferenci, 4. 7. 2013 potrjujejo to ugotovitev). Osip smo zmanjšali na minimum (individualni učni načrti v tutorskih skupinah) Dokaz je učna uspešnost pred popravnimi izpiti 81% na isti konferenci. Tak način dela sili dijake k spremljavi lastnega dela, tako, da razmišljajo o porabi časa, sodelujejo v tutorskih skupinah tudi tako, da si med seboj pomagajo.*
- *Dobro se je zdelo zlasti tutorjem 3. letnika, da so po treh letih sodelovanja resnično timsko delali, si izmenjevali materiale. Prav tako so bili zadovoljni z napredkom socialnih veščin v razredu in menili, da je k temu veliko pripomoglo drugačno delo z dijaki tako v okviru tutorstva kot tudi na terenu, na naravoslovnih taborih in izvedba razvoja kompetenc na način kroskurikularnega cilja za posamezni letnik. V prvem letniku smo postavili kot kroskurikularni cilj razvoj kompetence učenje učenja v povezavi z razvojem socialnih veščin pri vseh predmetih. V drugem letniku smo socialne veščine nadgradili z razvojem medijske pismenosti (časopis, različne besedilne vrste) na način drugačnega izvajanja izbirnih vsebin. V tretjem letniku smo izdelavo seminarskih nalog, razvoj izbirnega predmeta (astronomije) povezali z drugačnim izvajanjem izbirnih vsebin in v tem okviru kot kroskurikularni cilj postavili razvoj veščin timskega dela in razvoj jezika stroke.*

NAMESTO ZAKLJUČKA

- Napredek tehnologije omogoča učencem pridobivanje faktografskega znanja kjerkoli.
- „Je pa nekaj česar učencu ne more dati nobena elektronska naprava: ugodne in neugodne izkušnje iz sožitja, izkušnje sodelovanja in reševanja konfliktov, izkušnje pripadnosti in ljubezni, sprejemanja drugače mislečih, izkušnje razvijanja iniciativnosti itn.“ (W. Glaser: Dobra šola, vodenje učencev brez prisile.)
- To naj ponuja tutorstvo: partnerski odnos med učenci, sodelovalno učenje in poučevanje na praktičnih primerih reševanja konkretnih interdisciplinarnih nalog.

